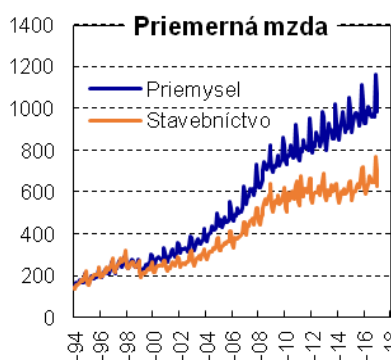
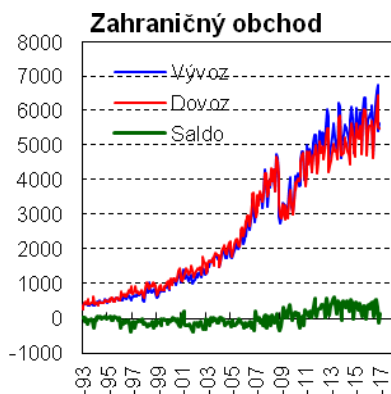

Makroekonomický a finančný vývoj v januári 2017

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 17.03.2017

Celkový ekonomický vývoj vo 4. kvartáli 2016 a v roku 2016

Štatistický úrad SR publikoval údaje o raste slovenského hrubého domáceho produktu vo štvrtom kvartáli 2016. Celkovo HDP medziročne narástol o 3,0%. Rozhodujúcim faktorom nárastu bol export (+6,3%), kým domáci dopyt poklesol o 0,1%. Pokles domáceho dopytu bol spôsobený nižším objemom investícií (-7,3%). Ten bol zapríčinený pomalým čerpaním eurofondov.

Za celý rok 2016 narástol slovenský hrubý domáci produkt o 3,3%.

Zamestnanosť v národnom hospodárstve dosiahla 2513 osôb a medziročne sa zvýšila o 2,5%. Miera nezamestnanosti klesla na 9,1%. **V priemere za rok 2016 dosiahla zamestnanosť 2,492 mil. osôb a nezamestnanosť 9,7%.**

Slušný ekonomický rast sa premietol do zvyšovania príjmov domácností i podnikov. Priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve dosiahla 990 eur a v porovnaní so štvrtým kvartálom 2016 narástla o 3,6%. **Za celý rok 2016 dosiahla priemerná mzda v národnom hospodárstve 912 eur** a v reálnom vyjadrení bola o 3,8%. Rast príjmov sa odrazil aj v záujme o nehnuteľnosti. V roku 2016 narástol počet začatých bytov o 9,2%.

Zisky podnikov medziročne narástli o 10,2% na 2,2 mld. eur. Najväčší medziročný nárast zaznamenali podniky v priemysle (+33,9%), stavebníctve (+30,2%) a činnostiach v oblasti nehnuteľností; odborných, vedeckých, technických, administratívnych a podporných službách (+9,2%). **Za celý rok 2016 narástli zisky nefinančných podnikov o 1,1% a finančných o 74,3%.**

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby v januári 2017 na medziročnej báze stúpili o 7,3% V automobilovom priemysle tržby medziročne stúpili o 4,5%. vo výrobe elektrických zariadení o 4,3%, vo výrobe strojov o 16,7% a vo výrobe gúmy a plastov o 13,9%. Výrazne však klesli tržby vo výrobe spotrebnej elektroniky a to o 21,9%.

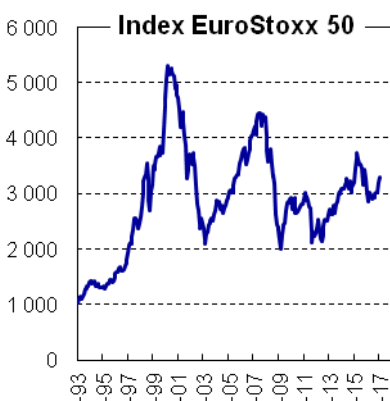
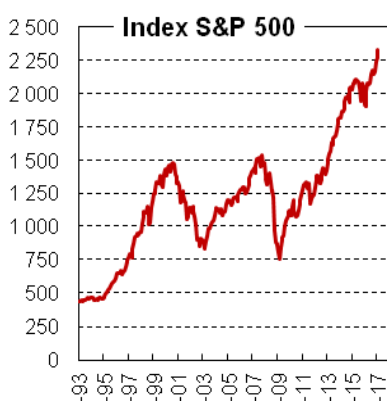
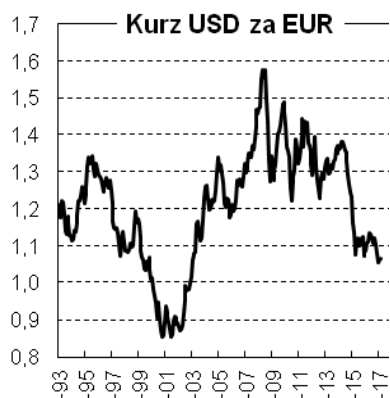
Tržby v stavebníctve zaznamenali v januári 2017 hlboký medziročný pokles-22,1%. Dôvodom medziročného poklesu bola predovšetkým vysoká porovnávacía základňa z roku 2016 (keď sa ešte dočerpávali eurofondy) a slabé čerpanie eurofondov v roku 2017.

Zahraničný obchod zaznamenal v januári 2017 slušný rast. Vývoz medziročne stúpol o 3,5% a dovoz o 3,2%. Prebytok v zahraničnom obchode dosiahol 150 mil. eur.

Vo februári 2017 sa **index ekonomického sentimentu** oproti januáru zvýšil o 2,2% a jeho celková hodnota dosiahla 105,6% (trojmesačná kľzavá hodnota). Išlo o rekordnú hodnotu za posledných 6 rokov. Vzárostol index sentimentu v priemysle (+2,4%). Klesol index v stavebníctve (-3,0%). Index spotrebiteľskej dôvery narástol o 0,3%.

Cenový vývoj

Inflácia v januári 2017 zrýchlila a spotrebiteľské ceny v medziročnom porovnaní narástli o 0,7%. Čo sa týka špecifických položiek spotrebiteľského koša, najviac narástli ceny za dopravu (+4,9%), vzdelávanie (+1,9%), zdravotníctvo (+4,6%), potraviny a nápoje (+1,4%) a alkohol a tabak (+2,0%). Najviac klesli ceny za bývanie a energie (-1,9%), Údaje za február naznačujú ďalšie zrýchlenie inflácie. Spotrebiteľské ceny sa medziročne zvýšili o 1,2%, a to najmä pre výrazný nárast cien v doprave a cien potravín.

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v januári 2017 zvýšili o 0,4% a ceny pre export o 1,4%. **Po dlhom čase klesania začali ceny výrobcov rásť.** Ceny stavebných prác stúpili v januári medziročne o 0,9% a ceny stavebných o 0,5%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V januári 2017 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,2% Oproti januáru 2016 klesla o 1,8%. Na úradoch práce sa registrovalo 235 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 47 tisíc. Pokles nezamestnanosti ide na vrub silnému ekonomickému rastu, uplatňovania aktívnych politík na trhu práce a odchodu silných populačných ročníkov do dôchodku.

Tržby v maloobchode v januári 2017 medziročne stúpili o 7,4%. Najviac za celý rok narástli tržby v malých predajniach (+8,9%). Tržby v hypermarketoch rástli pomalšie (+3,6%).

Verejné financie a finančné trhy

Vo februári 2017 sa deficit v štátnom rozpočte 408 mil. eur (vo februári 2016 bol deficit 834 mil. eur), 15,3% a spotrebné dane na 14,5%. Daň z príjmu právnických osôb sa vybrala na 13%.

Vo februári 2017 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V marci 2017 akciové trhy v USA aj Európe dosiahli opäť rekordne vysoké hodnoty. Tie reflektovali uvoľnenú monetárnu politiku centrálnych bánk, a čiastočne aj rast ekonomiky.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2016 ^e	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	11/2016	12/2016	01/2017	2017 ^f	2017 ^{ff}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	80 958	20 242,1	21 256,1	20 953,1	x	x	x	84,00	85,50
HDP (% rast v stálych cenách)	+3,3	3,8	+3,0	+3,0	x	x	x	+3,5	3,9
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+4,1	8,0	2,0	3,0	3,7	3,8	7,3	+5,0	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	-13,6	-6,9	-19,5	-19,3	-13,9	-17,4	-22,1	+3,0	+3,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	70 118	18 060	16 504	18 751	6 753	5 420	5 652	73 500	79 000
• dovoz	66 387	16 750	15 748	18 033	6 447	5 540	5 500	69 000	74 000
• saldo	3 731	1 310	756	719	306	-120	152	4 500	5 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	-0,5	-0,7	-0,7	-0,1	-0,2	0,2	0,7	0,9	1,6
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	912	901	889	990	x	x	x	940	980
• priemysel	995	995	966	1064	1166	1065	984	1050	1 100
• stavebníctvo	651	650	655	689	717	700	630	660	700
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 492	2490,8	2503,4	2512,6	x	x	X	2 530	2 558
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	9,7	9,6	9,5	9,1	x	x	x	8,5	7,4
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	9,5	9,5	9,4	8,9	8,8	8,8	8,6	8,4	7,3
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	257 464	258 424	255 417	240 984	238 380	237977	235 455	230 000	210 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	14 276	6 564	9 794	14 276	12 327	14 276	1 078	15 390	16 320
• percento plnenia	100,0	46,0	68,6	100,0	86,3	100,0	7,0	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 256	7 300	10 439	15 256	12 949	15 256	985	17 383	17 843
• percento plnenia	93,6	44,9	64,1	93,6	80,2	93,6	5,7	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-980	-736	-644	-980	-622	-980	92	-1993	-1 523
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1069	1,1293	1,1164	1,0789	1,0799	1,0543	1,0614	1,05	1,00
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,65	2,68	2,61	2,54	2,55	2,51	2,50	3,00	3,50
• spotrebiteľské do 1 roka	13,53	13,18	13,84	13,75	13,86	13,69	13,79	14,00	14,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	9,15	9,53	9,01	8,72	8,73	8,63	8,56	10,00	10,50
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – neterminované vklady	0,03	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,05	0,10
• domácnosti – neterminované vklady	0,12	0,14	0,10	0,07	0,07	0,07	0,04	0,15	0,20
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,88	0,93	0,85	0,75	0,76	0,75	0,69	1,00	1,20
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 004	2911	2975	3092	3025	3025	3299	3 200	3 200
Index S&P 500 ^b	2 095	2086	2161	2184	2163	2163	2275	2 100	2 100

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.